

- Modeliranje softvera

blackbox - sistem

Šta je to informacijski sistem?

- akvizicija podataka
- čuvanje podataka
- prenos podataka
- prezentacija podataka
- obrada podataka
- automatizacija u realnim sistemima (kontrola)

Zašto modeliramo softver?

- razumevanje sistema od strane drugih osoba (i nas)
- lakše pronalaženje bagova
- testiranje individualnih modula

Ciljevi dizajniranja softvera

- održivost
- testabilnost
- upotrebljivost
- sigurnost
- brzina
- dokumentacija

Faze izrade softvera

- analiza biznisa
- analiza zahteva
- specifikacija arhitekture
- prototip i detaljna specifikacija
- plan verifikacije i validacije
- implementacija i jedinično testiranje
- sistemsko testiranje
- funkcionalno testiranje
- pisanje korisničke dokumentacije

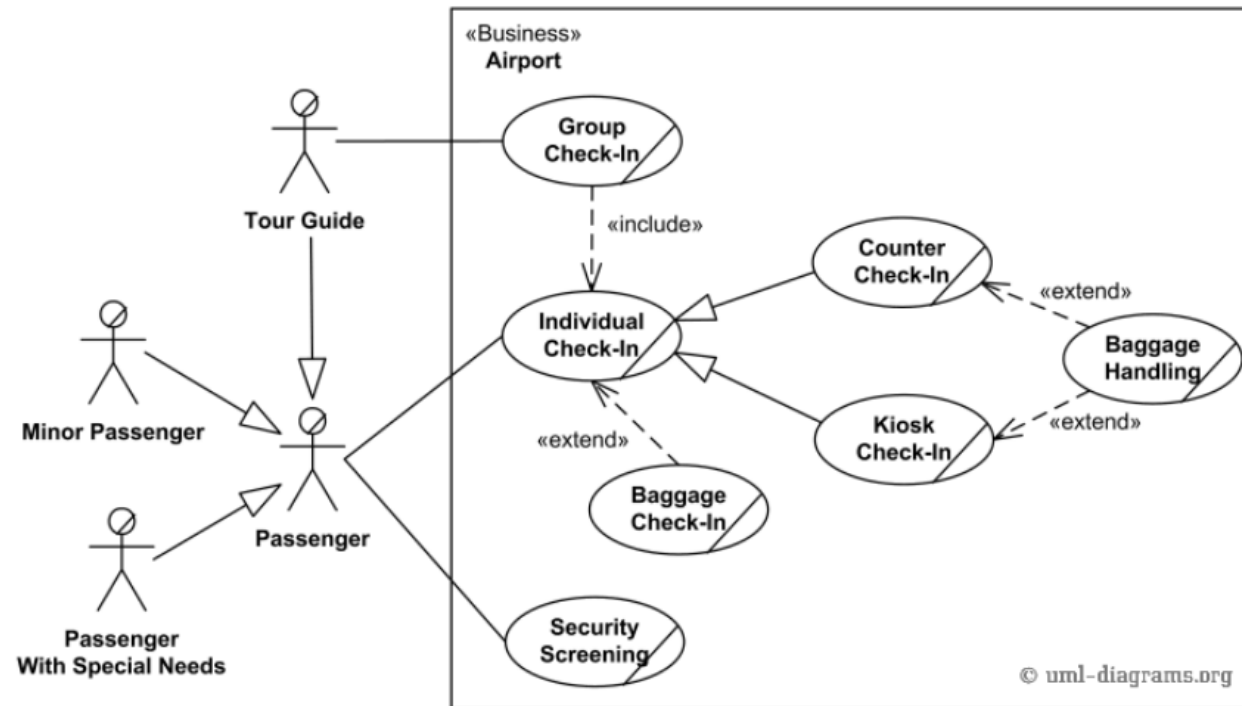
Analiza biznisa

- intervju
- analiza poslovnih procesa kroz postojeću dokumentaciju
- posmatranje poslovnih procesa
- poređenjem sa postojećim realnim sistemima
- analiza sličnih IS

Analiza korisničkih zahteva

- Razdvajanje zahteva na male komponente
- po feature-u
- zahtevi mogu biti u obliku "Kada i želim da onda i desi se ..."
- Uzeti u obzir krajnje rokove za dostavljanje softvera
- ograničenja
- standardi koje softver treba da ispunjava?
- funkcionalni i nefunkcionalni zahtevi

Use Case Diagram

Modeli razvoja

- waterfall
- code and fix
- waterfall sa podelom na podprojekte posle specifikacije arhitekture
- evolutivni razvoj
- Scrum

Specifikacija

- definisanje šta sistem treba da radi
- šta je ulaz a šta izlaz?
- podela na module
- definisane ulaza i izlaza svakog modula
- kako moduli interaguju?

Specifikacija arhitekture

- Da li se koristi neki algoritam koji zahteva specifičnu arhitekturu?
- moduli mogu biti: podsistemi, klase, namespace, aplikacije, ...
- definisati komunikaciju između modula
- specificirati 20% modula koji čine 80% sistema
- svi zahtevi moraju biti pokriveni arhitekturom

Obrasci arhitektura

- slojeviti obrazac
- mikroservisi
- pipeline
- event-driven sa deljenim bus-om

Šta još ide u arhitekturu?

- model podataka (koja baza, koji formati fajlova, koje strukture podataka, ...)
- upravljanje resursima (memorija, mrežne konekcije, threadovi, ...)
- Bezbednost i sigurnost
- Skalabilnost
- interoperabilnost
- internacionalizacija i lokalizacija
- upravljanje greškama
- pouzdanost
- okruženje

Alati koji se moraju izlistati u arhitekturi

- build system
- continious integration
- continious delivery
- nightly build
- containerization engine
- profiling tools
- testing frameworks (unit, integration, system testing)
- code coverage tools
- static code analysis tools
- documentation handling

- using existing technologies
- determining stability of system (multiplied stability concern for every component)
- is something done before? how existing code can be reused?
- strategy for handling changes

Primer: Facebook

Facebook

- backend
 - rukovanje grafom
 - autentifikacija i autorizacija
 - spam filtering
 - content
 - poruke
- frontend
 - komunikacija sa backendom
 - user experience - animacije neke
 - dizajn

Primer: Microsoft office Excel

Excel

- parsiranje i izvršavanje izraza
- modul za različite formate fajlova
- jrukovanje stilovima
- modul za integraciju sa ostalim aplikacijama iz istog paketa

Primer: Igrice

Igrice

- logika igre
- fizika
- grafika igre i rendering
- network
- audio

Primer: Photoshop

Photoshop

- prikaz slike
- razne transformacije slike
- podrška za različite formate

Primer: Operativni sistem

Operativni sistem

- modul za rukovanje procesorom
- modul za rukovanje procesima
- modul za rukovanje kontrolerima
- modul za sistem datoteka
- modul za rukovanje korisnicima
- grafika?

Implementacija

- OOP, FP, PP, DSL, LP
- SOLID principi
- composite, observer, builder, abstract factory
- OOP: Java, C++, Python
- FP: Haskell, Lisp
- PP: C, Assembly
- LP: Prolog
- DSL: zavisi od namene!

Validacija softvera

- unit testovi
- funkcionalni testovi

Zašto je pisanje testova važno?

- testiramo modul po modul
- svaki put kad izmenimo softver možemo da vidimo da li svi testirani moduli rade ponovnim pokretanjem testova

Unit testovi

- imamo test za svaki modul - test case
- za svaki test case imamo različite scenarije
- test case sadrži i setup i teardown operacije koje se izvršavaju pre svakog testa

Primeri testiranja

- funkcija za sabiranje
- funkcija za pretragu imenika
- predikcija linkova
- kretanje u igrici
- kompajler

Pisanje testova u Pythonu

```
import unittest

class TestStringMethods(unittest.TestCase):

    def test_upper(self):
        self.assertEqual('foo'.upper(), 'FOO')

    def test_isupper(self):
        self.assertTrue('FOO'.isupper())
        self.assertFalse('Foo'.isupper())

    def test_split(self):
        s = 'hello world'
        self.assertEqual(s.split(),
                          ['hello', 'world'])
        with self.assertRaises(TypeError):
            s.split(2)

if __name__ == '__main__':
    unittest.main()
```


...

```
import unittest

class SimpleWidgetTestCase(unittest.TestCase):
    def setUp(self):
        self.widget = Widget('The widget')

    def tearDown(self):
        self.widget.dispose()
        self.widget = None

    def test_title(self):
        self.assertEqual(self.widget.get_title(),
                           "The widget")
```

Testabilnost modula

- osobina modula da ga je moguće testirati kao izolovanu celinu
- modul ne treba da zavisi od drugih modula
- ako koristimo neku bazu podataka ili neki onlajn servis, tokom testiranja možemo napraviti "fake" instancu i proslediti modulu

šta uglavnom treba testirati?

- bazne slučajeve
- granične slučajeve
- Ako imamo neku funkciju koja ima svoju inverznu funkciju, testirati $g(f(x)) = x$
- čim pronađemo bag, treba napisati test za njega i tek onda ga rešiti
- ako nam tokom razvoja padne na pemt mogući bag, treba napisati test za njega

Pokrivenost koda

- koliko funkcija je testirano?
- koliko grana izvršavanja je testirano?

Još neke dobre prakse pisanja koda

- nezavisnost modula
- parametri funkcija treba da budu deskriptivni
- promenljive treba da budu deskriptivne
- imena funkcija treba da opisuju šta rade
- parametri funkcije treba da budu ili primitivni tipovi ili neke apstraktne klase
- ne treba mešati previše različitih biblioteka koje nisu standardne
- treba se dobro upoznati sa bibliotekama koje se koriste
- TREBA KORISTITI BIBLIOTEKE KADA POSTOJE

Pitanja i diskusija